Wychodzi raz w tygodniu. Porto opłacone ryczałtem.

Rok XII. **Kraków, dnia 22 listopada 1929** **Nr. 46.**

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Cena abonamentu:

Abonament kwartalny	4 Zł
„ półroczny	8 Zł
„ roczny	16 Zł

Prenumeratę i ogłoszenia przyjmują wszystkie biura dzienników i ogłoszeń

Godziny urzędowe Redakcji od 6 do 7 wieczór
Rękopisów Redakcja nie zwraca

Redakcja i Administracja **Kraków, Grodzka 43**
Telefon Nr. 3267

Konto P. K. O. Nr. 400.342

Ogłoszenia:

Wiersz milim. 1 szp. na okładce . .	**40 groszy**
Wiersz milim. 1 szp. na I. str. okładki	**60 groszy**
Wiersz milim. 1 szp. w tekście . . .	**60 groszy**

Cała strona okładki **Zł 200,** Pół strony **Zł 100,** Ćwierć strony **Zł 50,** Ósma strony **Zł 25**

Cała strona w tekście **Zł 300,** Pół strony **Zł 150,** Ćwierć strony **Zł 75,** Jedna ósma strony **Zł 37·50**

Postępowanie władzy podatkowej przy nieuznaniu ksiąg za prawidłowe.

Sprawdzając księgi handlowe, zaofiarowane przez płatnika Sz. H. P., w celu udowodnienia braku dochodu, władza podatkowa stwierdziła w księgach szereg usterek natury rzeczowej, wobec czego uznała, że „księgi te nie mogą służyć za podstawę do wymiaru podatku dochodowego, ponieważ nie wykazują rzeczywistego dochodu firmy". Na skutek odwołania księgi ponownie zbadano, lecz bez udziału płatnika, ustalając przytem brak pewnych dowodów rachunkowych, jako podstawy pewnych wpisów książkowych, niejasną treść wpisów, błędne lub niewłaściwe wpisy, brak zamknięć rocznych na rachunkach agentów i t. p. Wobec powyższych usterek Komisja Odwoławcza uznała księgi handlowe za prowadzone nieprawidłowo i ustaliła dochód na podstawie obrotu firmy.

W sprawie powyższej Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł co następuje:

Komisja Odwoławcza nie oparła swej decyzji na przepisie art. 63, ustęp 2 ustawy o podatku dochodowym, lecz mimo to ustaliła dochód płatnika odmiennie od zeznania, uzasadniając decyzję tem, że księgi handlowe z powodu usterek, ujawnionych przy badaniu, nie mogą służyć za podstawę do opodatkowania poszczególnych uczestników przedsiębiorstwa. Skarżący występuje przeciw zasadności orzeczenia władzy o nieprawidłowości ksiąg, natomiast nie występuje on przeciw pogwałceniu postanowień art. 63 ust. 1 ustawy. To też Najwyższy Trybunał Administracyjny ograniczył się do rozważania legalności zaskarżonej decyzji odwoławczej w płaszczyźnie zarzutów skargi.

Po zbadaniu ksiąg, o które chodzi, w postępowaniu wymiarowem i wyliczeniu szeregu usterek w protokóle, spisanym dnia 8 października 1926 r., skarżący starał się wyjaśnić w odwołaniu podłoże faktyczne zakwestjonowanych wpisów książkowych i brakujących dowodów i wniósł o powtórne zbadanie ksiąg. Decyzja odwoławcza atoli z temi zarzutami odwołania nie rozprawiła się, lecz orzekła o nieprawidłowości ksiąg „na podstawie usterek, ujawnionych przy badaniu ksiąg". Takie ogólnikowe ujęcie decyzji należało uznać za naruszenie form postępowania, przewidzianych w szczególności w art. 70 i 73 ustawy, gdyż uniemożliwia ono skarżącemu, a przynajmniej utrudnia w wysokim stopniu obronę we właściwym kierunku w postępowaniu kasacyjnem.

Ani kodeks handlowy, ani ustawa o państwowym podatku dochodowym nie przewidują specjalnych norm o sposobie prowadzenia ksiąg handlowych. Wobec tego płatnicy korzystają z zupełnej swobody wyboru takiego sposobu, jaki z uwagi na rodzaj i rozmiar odnośnego przedsiębiorstwa uważają za wystarczający i właściwy, byleby ten sposób prowadzenia ksiąg z jednej strony był zgodny z zasadami ustalonemi w dziedzinie nauki o księgowości i obowiązującemi zwyczajami kupieckiemi, z drugiej zaś strony umożliwił nie tylko stwierdzenie zupełności wpisów i ich rzetelności, ale także rozpoznanie istoty poszczególnych wpisów i ocenę ich znaczenia pod kątem widzenia miarodajnych przepisów ustawy o państwowym podatku dochodowym, zwłaszcza przepisów art. 6—10 i art. 12—20.

Zważywszy powyższe, ma władza orzekająca obowiązek ustalenia w swej decyzji, dlaczego mimo wyjaśnień rekurenta doszła do wniosku, że zbadane księgi nie są materjałem, zdatnym do ustalenia dochodu podatkowego. Tylko takie bowiem ustalenie umożliwiłoby skarżącemu wystąpienie z konkretnemi zarzutami przeciw zasadności konkluzji władzy. Jakkolwiek bowiem ocena dowodów, dostarczonych przez płatnika, należy bezspornie do uprawnień władzy orzekającej, to jednak stronie przysługuje prawo kwestjonowania przesłanek faktycznych, na których ocena ta się opiera.

W przypadku rozpoznawanym okoliczności te nabierają tem donioślejszego znaczenia, że skarżący wedle stanu akt nie uczestniczył ani osobiście, ani przez upełnomocnionego zastępcę w powtórnem badaniu ksiąg, z którego sporządzono jednostronne urzędowe sprawozdanie dnia 13 stycznia 1927 r., a wniosek Komisji Szacunkowej, opiewający na oddalenie odwołania, powołuje się na opinje ludzi, bezpośrednio znających rekurenta, których w aktach sprawy nie ujawniono, oraz operuje przypuszczeniami, które, oczywiście, mogą być zarówno trafne, jak i mylne.

Z tych więc powodów Najwyższy Trybunał Administracyjny doszedł do wniosku, że zaskarżona decyzja dotknięta jest wadliwością postępowania ze szkodą dla skarżącego i orzekł przeto uchylenie tej decyzji. (Wyrok Najw. Trybunału Admin. z dnia 19 lipca 1929 r. L. Rej. 4.359/27 w sprawie skargi Sz. Pryluckiego w Warszawie).

PRZEGLĄD KUPIECKI

ORGAN ZWIĄZKU STOWARZYSZEŃ KUPIECKICH MAŁOPOLSKI ZACHODNIEJ

Rok XII. Kraków, dnia 22 listopada 1929 Nr. 46.

TREŚĆ NUMERU:

Gdy skąpy staje się szczodrym...

Dnia 13 listopada odbyła się narada poświęcona konjunkturze gospodarczej w handlu. Dyrektor państwowego Instytutu badania konjunktur prof. Lipiński podniósł konieczność zaznajomienia się z sytuacją w handlu, jako ważnym czynnikiem życia gospodarczego.

Pan prof. Kwiatkowski, jako minister przemysłu i handlu, reasumując wynik obrad podkreślił, że w ciągu ostatnich lat polityka rządowa wobec handlu uległa *radykalnej zmianie.* Aby jednak przyjść z pomocą sferom handlowym nie wystarcza czytanie ich memorjałów, ale konieczne jest gruntowne zbadanie życia gospodarczego.

W Przeglądzie Skarbowym czytamy:

„Ścisłe wykonanie ustawy o podatku majątkowym w ciągu lat 1924/1926 okazało się niewykonalne. Złożyły się na to wadliwa struktura samej ustawy, nadmierne obciążenie społeczeństwa za wysoką daniną, mającą być ściągniętą w stosunkowo krótkim czasie, wreszcie ponowny ciężki kryzys gospodarczy w latach 1925/26".

Czytamy w jednym z organów rządowych:

„Podatek przemysłowy jest dla handlu maskowanym podatkiem majątkowym".

Od lat niszczeje handle. Powody kryzysu w handlu są tak popularne, że każdy etatysta je zna na pamięć. Wedle zdania etatystów handel jest *zbyteczny,* istnieje *przerost* w handlu, handel jest zbyteczny w wymianie produktów. Gdy przemysł przeżywa kryzys, i to *wskutek załamania się handlu,* to przypomina się o handlu, który leży w agonji, i słyszymy o konieczności zaciągania konsultacji przez biegłych, boć przecie handel jest ważnym czynnikiem gospodarczym.

Dla skarbu państwa ten handel, jeszcze niezbadany, jest wcale pokaźnym źródłem stałych dochodów.

Podatek obrotowy wynosił wraz z dodatkiem na rzecz komun. i nadzwyczajnego 10% dodatku w latach 1924: 262 milj., 1925 r.: 295 milj., 1926 r.: 303 milj., w 1927 r.: 380 milj., w 1928 r.: 473 milj., w 1929 r.: 550 miljonów. Na sam handel przypada od 75 do 67.½% czyli płacił handel w roku 1924: 195 miljonów, w roku 1925: 189 miljonów, w 1926 r.: 183 milj., w 1927 r.: 236 milj., w 1928 r.: 325 milj., w 1929 r. najmniej 367 miljonów (prócz 12 miljonów na rzecz szkolnictwa zawodowego i Izby przemysłowo handlowych).

Suma ta nie wyczerpuje obciążenia handlu na rzecz skarbu i komun. Istnieją przecież podatki dochodowe, majątkowe, stemplowe, cła i podatki komunalne.

Rząd nie może się oprzeć konieczności reformy podatku obrotowego a w motywach projektu rządowego znajdujemy bardzo cenny osąd tego podatku.

„Przyczyny (poprzednio) scharakteryzowanego stanu rzeczy sięgają głęboko w przeszłość i twierdzić można, iż dotykamy tu namacalnie skutków niewoli".

„Jednak prócz przyczyn natury ogólnej, wynikłych z normalnego życia gospodarczego, do jakiego były zmuszone poodrywane od siebie części organizmu Polski istnieją jeszcze poważne trudności, wynikłe z wadliwej organizacji aparatu wymiany tj. kupiectwa.

Jednym z powodów niezadawalającego działania na-

szego aparatu wymiany jest nieposiadanie przez kupiectwo dostatecznych funduszów obrotowych. Fakt ten w zestawieniu z drożyzną kredytu i brakiem organizacji bankowych, finansujących handel tworzy z kupca pośrednika finansowego w ostatecznym rezultacie przez wytwórcę".

Pisał te zdania fiskalista, który w owej chwili stał się sentymentalnym jak ów skąpiec, który każe swemu służącemu wyrzucić na bruk proszącego o jałmużnę żebraka, bo ot nie może się przypatrywać nędzy tego petenta.

Handel, który od lat płaci podatek majątkowy i drugi podatek majątkowy jakim jest bezsprzecznie podatek przemysłowy, ot temu stanowi przyjść chce rząd z pomocą, przez ulgę w podatku przemysłowym. Punkt za punktem, któremi ma ulec zmianie obecna ustawa pogarsza niepomiernie położenie podatnika. Rząd chce zmusić do prawidłowego prowadzenia ksiąg w handlu. W 1-ej kategori na 917 płatników 777 prowadziło księgi

już w roku 1927. Prawdopodobnie dalsi zaprowadzili księgowość. W kategorji drugiej na 28.417 płatników tylko 6.889 prowadziło księgi. Jeżeli zważymy, iż w tej kategorji liczne istnieją spółdzielnie, korzystające w ustawie z ulgi przy wykupnie świadectwa przemysłowego, to tylko ograniczona ilość kupców hurtowników prowadziła księgi uznawane przez władzę. Ustawodawca chce przymusem księgowym „doprowadzić do częściowej organizacji naprawy naszego aparatu wymiany". „Usprawnienie organizacyjne musi pociągnąć za sobą jako skutek naprawę sprawności funkcjonalnej". Skoro przeciętnie płacił w 1927 roku w drugiej kategorji płatnik 2.592 zł. za obrót, to mógłby zaoszczędzić na podatku wskutek uprzywilejowania firm prowadzących księgi prawidłowe połowę tej kwoty t. j. 1.300 zł. lub nawet gdyby zyskał stawkę ½% zamiast 2% zł. 1.950 rocznie. Suma ta jest bardzo znaczną, — ale niestety fiskalista okazał się tym bogaczem, który każe wyrzucić z litości żebraka. Do prowadzenia ksiąg prawidłowych musi być przyjętą kwalifikowana siła. Praca tej siły i jej opieka społeczna wynosi rocznie przynajmniej dwa razy tyle, wiele kupiec drugiej kategorji zyskiwałby na podatku.

Nie inaczej wygląda szeroko rozdmuchiwana wola ministerstwa skarbu do ulżenia handlowi. Handel komisowy zostaje wskutek przepisów fiskalisty zupełnie uniemożliwionym. Ajentury krajowe zagranicznych domów wykluczone. Wszelkie azjatyckie praktyki wymiarowe, konfidencyjne pozostają. Podatek za świadectwa przemysłowe zawisłym dalej jest od zewnętrznych pozorów. Bogaty i biedny płaci za patent tę samą kwotę, o ile handluje tym samym artykułem „zbytkownym". Mały rękodzielnik, któremu pomaga dorastający członek rodziny — nawet dorywczo, musi wykupywać patent.

„Wyrównawczy" wprowadzić chce się podatek, jakoby nasze cła za mało podrażały towar zagraniczny. Ceny towaru zagranicznego plus wszystkie koszta i cła stanowią dla przemysłu krajowego dopiero punkt wyjścia dla jego apetytu. Podwyżka cła niechybnie w nowej taryfie już zupełnie pokryje apetyty krajowych producentów. Nowy podatek wyrównawczy, to nie pomoc dla przemysłu, ale wyzysk niemocy tych konsumentów skazanych zakupywać legalnie oclony towar a będzie dalszą podnietą dla tych, co wyjeżdżając zagranicę, zaopatrują się masowo w towary im zupełnie niepotrzebne, bo stać będą pod wrażeniem, że w kraju daleko drożej płacić musieli.

Na całej linji projekt reformy jest skrajnie fiskalny. Sentyment, który lituje się nad zapoznawaną rolą handlu, nad skutkami niewoli, które spowodowały stan tak marny, bo pozostawił handel bez kapitału, ot ten sam sentymentalista chciałby do jeszcze większej niewoli jak dotychczas wepchnąć handel.

Jednomyślna opinja wszystkich Izb Przemysłowo Handlowych, oraz prasy zawodowej jest dopiero początkiem akcji, którą zająć się musi handel. Opinja publiczna nie powinna tolerować stanu obecnego, skoro jest zdaniem ministrów, że handel jest ważnym czynnikiem gospodarczym.

Negacja handlu, zniszczenie handlu niebywale wysokiemi daninami, powoduje upadek miast, rujnuje przemysł.

—o—

Wyciąg z protokołu posiedzenia Dyrekcyjnej Rady Kolejowej w Krakowie.

Między uchwałami Dyrekc. Rady Kolejowej zapadłymi w kwietniu br. znajdywał się szereg wniosków delegata Krak. Stow. Kupców p. r. *B. Honigwachsa*, których wyraz znajduje się w obecnie doręczonym protokole.

Do punktu porządku dziennego 3. „sprawozdania z wykonania uchwał powziętych na ostatniem posiedzeniu przedstawia zastępca naczelnika Wydziału III. Inż. Miśniakiewicz sprawozdanie co do załatwienia wniosków dot. spraw inwestycyjnych. Na wniosek p. r. Honigwachsa przeprowadza się obecnie rozszerzenie stacji Kraków-Wisła, oświetlenie elektryczne tej stacji zaprowadzi się po jej rozbudowie. — Dojazd i place tej stacji są corocznie żwirowane i kilkakrotnie w roku czyszczone. Z nastaniem wiosny zarządzi Dyrekcja gruntowną naprawę drogi dojazdowej, zaś z okazji przebudowy i rozszerzenia tej stacji będą drogi wybrukowane, o ile kredyt na ten cel będzie przydzielony.

Brukowanie placu i dojazdu w Grzegórzkach napotyka na trudności, gdyż Rada Zawiadowcza Kolei lokalnej Kraków-Kocmyrzów nie przyznała na ten cel funduszów ze względu na to, że dojazdu tego współużywa Magistrat m. Krakowa jako dojazdu do rzeźni. o

Naczelnik Wydziału I. Dr. Pischinger przedkłada następujące sprawozdanie co do wykonania wniosków uchwalonych na posiedzeniu z zakresu służby ruchu:

Wniosek del. p. Honigwachsa o motorówkę Kraków-Tarnów. Sprawa zakupna wagonów motorowych traktowaną jest przez Ministerstwo komunikacji w celu wypróbowania jaki motor odpowiada danym warunkom terenowym i dopiero po wyjaśnieniu tegoż przystąpi Min. Kom. do zakupna odpowiednich typów.

Wniosek del. p. Honigwachsa o polepszenie komunikacji z Łodzią: Między Krakowem a Łodzią kursuje tylko jedna para pociągów tj. Nr. 15/16. — W sprawie uzgodnienia dojazdów i odjazdów w Koluszkach odniesiono się do Dyrekcji Kolei Państwowych w Warszawie W uwzględnieniu tego wniosku zaprowadziło się z dniem 15. V. całoroczny bieg wagonu bezpośredniego Łódź fabr.—Kraków I. i II. klasy a mianowicie w kierunku do Krakowa pociąg Nr. 1 w kierunku odwrotnym od 15. V. do 30. IX. pociągiem 6, pozatem pociągiem Nr. 2.

Dalsze uchwalone przez Radę wnioski p. r. Honigwachsa:

1) aby Dyr. Kolei Państwowej zbadała sprawę poruszoną przez Przewodniczącego czy ze względu na obowiązujące przepisy prawne oraz ze względu na niepożądane utrudnianie handlu możliwem i wskazanem jest pobieranie specjalnych dodatków od przesyłek kolejowych na cele utrzymania kolejowych dróg dojazdowych,

2) o wydatne obniżenie opłat, które kolej pobiera po 75 gr. za doręczanie przez posłańca awiza na towary tak jak gdyby te awiza były nadawane przez pocztę jako „polecone", co niepomiernie podraża towary szczególnie przy przesyłkach mniejszych. Przed wojny liczyła kolej w b. zaborze austrjackim od poszczególnego awiza po 6 h.,

3) o wprowadzenie połączenia z Krakowa w stronę Bielska z wyjazdem z Krakowa około godz. 12.30 z przyjazdem do Bielska około 15-tej,

4) o zaprowadzenie pociągu osobowego z Krakowa w stronę Warszawy w czasie między godz. 7.55 — 19-tej, w którym to odstępie czasu tylko pociąg pospieszny w stronę Warszawy odchodzi.

5) o jeszcze jedno połączenie Krakowa z Tarnowem i z powrotem obok istniejących tj. z Krakowa o godz. 7.40 i 11.05 a z Tarnowa o godz. 8.58 i 13.30.

6) o uruchomienie motorówki między Zakopanem a Krakowem z odjazdem z Zakopanego o godz. 6.30 a przyjazdem do Krakowa o godz. 9.40, zaś z Krakowa o godz. 18.27 a przyjazdem do Zakopanego o godzinie 21.40. W ten sposób mieszkańcy Nowego Targu mogliby tego samego dnia wrócić z Krakowa do N. Targu.

Najbliższe posiedzenie Dyrekcyjnej Rady Kolejowej

odbędzie się we środę dnia 4 grudnia 1929 o godz 9-tej rano w sali konferencyjnej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowej w Krakowie.

Wzywa się sfery zainteresowane, aby na czas ewent. postulaty przesłały Sekretarjatowi Krak. Stow. Kupców względnie bezpośrednio do rąk Delegata Stowarzyszenia p. r. Honigwachsa, Szpitalna 20.

——o——

Rozpowszechniajcie „Przegląd Kupiecki"

W sprawie podatku wyrównawczego od importu.

„Pobór podatku ma się odbywać, — wedle rządowego projektu ustawy o podatku przemysłowym — przy przejściu towaru przez granicę skarbową, a o ile wskutek ewentualnego wprowadzenia takiego samego podatku w Gdańsku granica skarbowa pokrywałaby się w tym wypadku z granicą celną, to przy przejściu towaru przez granicę celną: **Istotnym warunkiem wprowadzenia podatku w życie jest bezwzględne zabezpieczenie, że podatek będzie mógł być pobierany na granicy skarbowej, względnie na granicy celnej, a nie wewnątrz kraju, — a to wymaga poprzedniego porozumienia się z Gdańskiem“.**

Projekt ten niezawodnie nie wejdzie w życie, gdyż jest wykluczonem, aby wolne miasto Gdańsk mogło się na to zgodzić, aby towary, produkowane w Gdańsku lub sprowadzone przez Gdańsk, podlegały w Tczewie wymiarowi tego podatku.

Cały ten podatek jest monstrualnym, gdyż z doświadczenia wiemy, że zagraniczny przemysłowiec, o ile się będzie czuł narażonym na straty wskutek wprowadzenia tego podatku, potrafi zapomocą różnych represyj uzyskać daleko idące ulgi celne, które zupełnie zrekompensują stratę, jaką ewentualnie przemysł importowy musiałby ponieść.

Przemysł, jako taki, wie dokładnie, że ten podatek jest nie do przeprowadzenia, lecz chciałby mieć podstawę do tego, aby żądać od rządu zastosowania innych sposobów poprawy swej trudnej sytuacji. — Jest to wzgląd wybitnie **taktyczny.**

Nagle przemysł czuje się za mało do tej chwili przez rząd popieranym, żąda ustawy, która narazić może rząd wobec państw, z któremi zawarliśmy umowy handlowe. — Stoimy przed faktem, że zakaz przywozu i wywozu już z dniem 1 stycznia 1930 roku, w związku z międzynarodowem dążeniem do zniesienia tych zakazów i w zwązku z zamierzoną umową handlową z Niemcami będzie zniesionym.

Przemysł będzie musiał w niejednym kierunku ze swej wygodnej pozycji wyzyskiwania wewnętrznych rynków zbytu zrezygnować, gdyż konkurencja niemiecka niejednemu przemysłowcowi da się we znaki.

Lecz pytamy, czy cła ochronne, które w niejednym kierunku dochodzą od 40 do 100% wartości towaru, nie powinny wystarczyć na zaspokojenie apetytów przemysłowców? — Czy konsument jest w stanie płacić drożej za towary krajowe, częstokroć gorsze, aniżeli zagraniczne? — Przecież dochodowość naszej ludności robotniczej, czy rolniczej jest u nas niższą, aniżeli zagranicą.

Wszelkie zatem dążenia przemysłowców dla wprowadzenia podatku wyrównawczego uważać musimy jako „wybitnie demagogiczny środek“ i dlatego sprzeciwiamy się zamierzeniom wmieszania w tej chwili rządu w zatargi z kontrahentami zagranicznymi.

Dążymy do pacyfizmu, a nie do wojny, a chyba nie możemy się dać przez członków „Lewiatana“ pociągnąć do czynu, który będzie rozważany przed forum Ligi Narodów“.

——o——

Umorzenie wekslu.

Spotyka się często w pismach codziennych ogłoszenia, że komuś zaginął weksel i że ogłaszający, weksel ten unieważnia. Ogłoszenie takie nie jest jednak według prawa wekslowego wystarczającem, ustawa wymaga bowiem w podobnych wypadkach sądowego uznania weksla za umorzony.

Jeżeli zatem posiadaczowi wekslu weksel zaginie, zostanie skradziony, zniszczony lub tp. — odnosi się to do inkasa—w takim razie powinien b. posiadacz wnieść do sądu miejsca, gdzie weksel był płatny, podanie z żądaniem umorzenia wekslu. W podaniu tem należy podać istotną treść wekslu, uprawdopodobnić jego utratę i wymienić nazwiska wszystkich dłużników wekslowych wraz z ich adresami. Podanie takie zaopatrzyć należy stemplem za 1 zł., ponadto do uchwały amortyzacyjnej uiścić należy opłatę stemplową 5 zł., jeżeli kwota wekslowa przekracza 100 zł.

Na skutek takiego podania sąd wdraża postępowanie amortyzacyjne i zarządza ogłoszenie w odpowiednich pismach wezwania, aby posiadacz zaginionego wekslu zgłosił się w przeciągu 60 dni i okazał sądowi weksel. Jeżeli istotnie posiadacz się zgłosi, w takim razie sąd zaniecha dalszego postępowania pozostawiając sprawę interesowanym do rozstrzygnięcia. Jeżeli natomiast nikt nie zgłosi się w powyższym terminie z wekslem, w takim razie sąd już bez dalszego wniosku wyda orzeczenie, uznające weksel za umorzony.

Zaznaczyć należy, że wniesienie podania o umorzenie weksla jest z dwóch powodów konieczne. Jeżeli bowiem posiadacz, który utracił weksel, podania takiego nie wniesie, w takim razie naraża się na to, że ten, który weksel znalazł lub skradł, puści go w dalszy obieg albo sam zgłosi się do dłużnika wekslowego a dłużnik wekslowy wypłaci osobie tej sumę wekslową. Zapobiec temu nie może prywatne ogłoszenie w gazecie, gdyż poszkodowany musiałby udowadniać, że dłużnik wiedział o utracie weksla, który to dowód przeważnie będzie niemożliwym. Natomiast jeżeli wniesiono podanie o umorzenie weksla i dłużnik zostanie o tem przez sąd zawiadomiony, w takim razie zapłata dokonana przez niego zgłaszającemu się posiadaczowi zaginionego weksla idzie już na własne niebezpieczeństwo dłużnika i nie może on na tę zapłatę się powołać, jeśli weksel zostanie uznany za umorzony.

Dekret umarzający weksel posiada jednak i pozytywny skutek, przywraca bowiem poszkodowanemu wszelkie prawa z weksla. Na podstawie takiego dekretu może on zatem żądać zapłaty nie tylko od akceptanta względnie wystawcy, lecz także od wszystkich indosantów, tak, jak gdyby posiadał jeszcze weksel zaginiony.

Co więcej, jeszcze przed wydaniem dekretu umorzenia można domagać się od akceptanta złożenia sumy wekslowej do depozytu albo zapłaty za zabezpieczeniem, o ile tylko wezwanie sądowe o okazanie wekslu zostało ogłoszone a weksel już był płatny. Jeżeli akceptant (przy wekslach własnych — wystawca) odmówi, w takim razie należy założyć protest na sporządzonym w tym celu przez poszkodowanego odpisie wekslu, i na tej podstawie można się regresować do indosantów, tak, jak na podstawie oryginalnego wekslu. I w tym wypadku jednak indosanci mają prawo wyboru, czy chcą sumę wekslową złożyć do depozytu, czy też zapłacić ją żądającemu za zabezpieczeniem.

Zaznaczyć należy, że można żądać amortyzacji także niewypełnionych blankietów wekslowych, na których znajduje się podpis. Amortyzacja w tym wypadku ma na celu uwolnić podpisanego od odpowiedzialności wekslowej.

Nowa rata podatku majątkowego.

Uchwalona przez Sejm kwota ogólna podatku majątkowego — 1,000,000.000 zł. — miała być ściągnięta w ciągu 1924/26 roku. Okazało się jednak, że ściągnięcie tej sumy jest niemożliwe w ciągu tego okresu czasu. Ciężki kryzys gospodarczy oraz już i bez podatku majątkowego nadmierne obciążenie społeczeństwa podatkami, z których przemysłowy (od obrotu) jest w gruncie rzeczy zamaskowanym podatkiem majątkowym i to w najgorszej jego postaci, — sprawiły, że zrealizowanie uchwalonego przez Sejm podatku majątkowego należało odroczyć i rozłożyć na większość ilość rat. Od roku 1925 począwszy, wpływa rocznie około 60 miljonów zł. podatku majątkowego. Pozostaje w chwili obecnej do pobrania kwota 526,152,000 zł. podatku. Liczne usiłowania dla zlikwidowania tego nieznośnego ciężaru, jakim jest podatek majątkowy przy istnieniu innych podatków, na nic się nie zdały. Corocznie sejm w budżecie uchwala poyranie pewnej kwoty z tytułu podatku majątkowego. Na bieżący rok podatkowy została uchwalona kwota podatku majątkowego w cyfrze 90,000.000 zł. Toteż rząd rozpisał na bieżący rok pobór części odroczonego podatku majątkowego. Przy dotychczasowym poborze podatku majątkowego rolnictwo było uprzywilejowane. Przy wyznaczeniu więc nowej raty podatku przewidziano dla rolnictwa wyższą stawkę.

Nowa rata została wyznaczona w następującej wysokości:

1. dla płatników pierwszej grupy kontyngentowej (rolnictwo) o wartości majątku ponad 10.000 zł., ustalonej na podstawie norm szacunkowych, 1 proc. wartości majątku przyjętego prawomocnie za podstawę do wymiaru podatku;

2. dla płatników II. i III. grupy kontyngentowej (wielki i średni przemysł i handel oraz pozostałe kategorje płatników) o wartości majątku, ustalonego na podstawie norm szacunkowych, ponad 10.000 zł. nowa rata wynosi 0.6 proc. wartości majątku przyjętej prawomocnie do wymiaru podatku majątkowego.

Rata jest płatna do dnia 10 grudnia 1929 r.

Płatnikom, którzy uiścili pewne sumy ponad płatny dotychczas podatek, nadwyżkę policzy się na pokrycie nowej raty. O ile nadpłata nie pokryje nowej raty, płatnicy bćdą wezwani do uiszczenia różnicy przypadającej jeszcze do zapłaty.

Ze względu na to, że nowa rata jest tylko dalszym poborem już ustalonego podatku, nie przysługuje płatnikom od otrzymanych zawiadomień o nowej racie żaden środek prawny. Nie wyklucza to możności żądania sprostowania ewentualnych błędów w obliczeniu nowej raty.

Według projektu nowelizacji ustawy o jednorazowym podatku majątkowym (chodzi o ustawę dotychczas obowiązującą) pobór podatku majątkowego ma być ograniczony do dotychczas płatnych rat wraz z nową ratą. W wypadku uchwalenia tego nowego projektu przez Ciała Ustawodawcze, żadne dalsze zaległości podatku majątkowego nie byłyby pobierane. („Przegl. Skarb.“)

—o—

PODATKI I OPŁATY.

Ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych na 1930 r.

Na mocy art. 94 ustawy o państwowym podatku przemysłowym Ministerstwo Skarbu okólnikiem Nr. 288 z dnia 29. 10. rb. L. D. V. 8551/4 upoważniło izby Skarbowe do udzielania we własnym zakresie działania na podania płatników, wnoszone do dnia 15 grudnia rb. włącznie, następujących ulg przy nabywaniu świadectw przemysłowych na 1930 r.:

1. — Przedsiębiorstwa, prowadzące sprzedaż towarów, posiadających cechy produkcji wytworniejszej, mogą być prowadzone na podstawie świadectwa przemysłowego III kat. handlowej zamiast II kat. handlowej, o ile obrót przedsiębiorstwa ustalony za 1928 r. nie przekroczył kwoty zł. 30.000, a wartość towarów, posiadających cechy produkcji wytworniejszej, stanowi nie więcej niż 5% ogólnej wartości towarów, znajdujących się w przedsiębiorstwach.

Z powyższej ulgi mogą korzystać przedsiębiorstwa, sprzedające wyłącznie towary pochodzenia krajowego.

2. — Księgarnie wraz z uboczną sprzedażą materjałów piśmiennych mogą być prowadzone na podstawie jednego świadectwa przemysłowego III kat. handlowej, o ile przedsiębiorstwa te łącznie w księgarni i przy sprzedaży materjałów piśmiennych zatrudniają oprócz właściciela lub zastępującego go dorosłego członka rodziny najwyżej jednego dorosłego najemnego subjekta i o ile łączny obrót z księgarni i ze sprzedaży materałów piśmiennych nie przekroczył w 1928 r. kwoty zł. 30.000.

. — Właściciele składów aptecznych (drogeryj) mogą nabywać świadectwa przemysłowe III kat. handlowej, o ile obrót tych składów w 1928 r. nie przekroczył kwoty zł. 30.000, a sprzedaż towarów pochodzenia niekrajowego ograniczona jest do środków leczniczych, nie wyrabianych w kraju.

4. — Przedłuża się na 1930 r. ważność okólnika z dnia 13. 1. 1928 r. L. D.V. 12507/4/27 w sprawie prowadzenia agentur bankowych o działalności, skreślonej w okólniku z dnia 2. 3. 1925 r. L. DPO. 1992/III. na podstawie świadectw przemysłowych II kat. handlowej.

Zarazem otrzymały izby skarbowe upoważnienie do odmownego załatwiania wszelkich podań o przeklasowanie przedsiębiorstw handlowych z kategorji III do IV, oraz do zwalniania od obowiązku nabycia świadectwa IV kat. handlowej wyjątkowo ubogich płatników w wypadkach, gdy niewątpliwie zostanie stwierdzone, iż nabycie świadectwa zagrażać będzie egzystencji ekonomicznej płatnika. Upoważnienie to jednak nie narusza wskazówek okólnika Nr. 200 z dnia 22. 4. 1927 r. L.DPO. 7018/III według którego zupełne zwolnienie od obowiązku wykupna może mieć miejsce tylko w wyjątkowych wypadkach należycie uzasadnionych.

W wypadkach odmownego załatwiania próśb, mają izby skarbowe zawiadamiać odnośnych płatników, że przeciw tego rodzaju decyzjom nie przysługuje im żaden środek prawny.

Ulgi przy nabywaniu świadectw przemysłowych dla przedsiębiorstw gospodnio-szynkarskich.

Na mocy art. 94 ustawy o państw. podatku przemysłowym Ministerstwo Skarbu okólnikiem L. D.V. 8.552/4 upoważniło izby skarbowe do udzielania we własnym dakresie działania pod niżej wyszczególnionemi warunkami, ulg przy ntbywaniu świadectw przemysłowych na rok 1930 przez przedsiębiorstwa gospodnio-szynkarskie, a mianowicie do zezwalania na nabywanie zamiast świadectw przemysłowych II kategorji handlowej — świadectw III kategorji handlowej. Z ulgi tej mogą korzystać tylko te przedsiębiorstwa, które mniosą indywidualne podania o przeklasowanie do III kategorji w terminie do dnia 15 grudnia 1929 r. Przy rozpatrywaniu wnoszonych w tej sprawie podań, mają izby skarbowe brać na uwagę obrót, uttalony przy wymiarze podatku przemysłowego za 1928 r. oraz odnosić „zagrożenie egzystencji gospodarczej“ przewidziane w art. 94 ustawy wyłącznie do wykonywanego przedsiębiorstwa, a nie do stanu majątkowego tego właściciela. o o o

Ulga powyższa nie może być przyznawana tym przed siębiorstwom, których cały obrót łącznie z otrzymaną prowizją, za 1928 r. przewyższa m I klasie miejscowości zł. 20.000, w II klasie zł. 15.000, w III klasie zł.10.000, w IV zaś 8.000. Zauważyć należy, że zakłady gospodnioszynkarskie nie mogą być w żadnym wypadku prowadzone na podstawie świadectw przemysłowych IV kategorji handlowej. Bez względu na wysokość obrotu nie będą przyznawane ulgi tym przedsiębiorstwom, które prowadzą wyszynk trunków zagranicznych. W wypadkach odmownego załatwienia próśb winny izby skarbowe zawiadamiać płatników, że przeciw tego rodzaju decyzjom nie przysługuje żaden środek prawny.

Przeklasowanie przedsiębiorstw do niższych kategoryj świadectw przemysłowych.

Okólnikiem z dnia 29. 10. rb. L. D. V. 8551/4 Ministerstwo Skarbu zezwoliło na zaklasowanie bez składania podań następujących rodzajów przedsiębiorstw do niższych kategoryj:

1. — Właściciele t. zw. „hurtowych składów piwa“, w których dokonywana jest jedynie i wyłącznie sprzedaż piwa, mogą nabywać na 1930 r. świadectwa przemysłowe III kategorji handlowej, o ile przedsiębiorstwa te zatrudniają oprócz właściciela lub zastępującego go członka rodziny najwyżej jednego dorosłego najemnego subjekta, przyczem nadmienia się, że nie mogą być prowadzone na podstawie świadectw przemysłowych III kat. handlowej te z „hurtowych składów piwa“, które utrzymią więcej niż 2 oddzielne składy przy zakładzie handlowym, lub chociażby jeden skład poza obrębem obejścia, na terenie którego położony jest zakład handlowy, a wreszcie prowadzące sprzedaż w kilku pokojach.

2. — Właściciele dorożek samochodowych mogą nabyć na 1930 r. świadectwa przemysłowe:

a) IV kat handlowej dla przedsiębiorstw, posiadających tylko jedną najwyżej 6-osobową dorożkę samochodową;

b) III kat. handlowej dla przedsiębiorstw, posiadających nie więcej niż trzy dorożki samochodowe (najwyżej 6-osobowe), względnie jeden autobus najwyżej 20-osobowy.

Okoliczność, że omawiana gałąź zarobkowości wykonywana jest nietylko przez przedsiębiorców osobiście, lecz również przy udziale sił najemnych, nie stanowi przeszkody do udzielania ulg. Dla pozostałych przedsiębiorstw samochodowych zachowują moc obowiązującą przepisy § 97 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 8. 8. 1925 r.

Zaznacza się, że przedsiębiorstwa komunikacji samochodowej (autobusowej), utrzymywanej pomiędzy dwiema miejscowościami, zaliczonemi do różnych klas w tar̄yfie, winny nabywać świadectwa przemysłowe w okręgu tej władzy podatkowej, w której obrębie przedsiębiorca stale zamieszkuje, jednak według najwyższej klasy miejscowości, między któremi samochody kursują.

3. — Sprzedaż wyrobów tytoniowych, prowadzona ubocznie w księgarniach oraz przedsiębiorstwach handlu towarowego, jak również sprzedaż domowa tychże wyrobów w restauracjach może być dokonywana bez oddzielnego świadectwa, o ile sprzedaż odbywa się w jednym i tym samym lokalu.

4. — Zakłady gastronomiczne: restauracje, cukiernie, kawiarnie, mleczarnie oraz piwiarnie mogą być prowadzone na podstawie świadectwa pzemysłowego III kategorji handlowej, o ile w tych przedsiębiorstwach sprzedaje się wyłącznie następujące trunki pochodzenia krajowego: piwo zawierające 2½% alkoholu, miód oraz wina owocowe, a liczba zatrudnionych pracowników nie przekracza 10 osób, licząc w tem właściciela i członków jego rodziny, w tych zakładach pracujących.

Podatek dochodowy od nieruchomości

Towarzystwo Właścicieli Realności Wielkiego Krakowa, Plac Szczepański L. 2, komunikuje nam: Izba Skarbowa w Krakowie reskryptem z dnia 19. 11. 1928, L. 33610/W./II. poleciła Urzędom Skarbowym, aby przy obliczaniu dochodów z budynków podlegających ustawie o ochronie lokatorów uznawała bez żądania przedłożenia dowodów tytułem potraceń na koszta osiągnięcia, zachowania i zabezpieczenia przychodu łącznie z amortyzacją — 25 proc. zasadniczego czynszu z r. 1914. Wydatki wyszczególnione w art. 10 p. 1, 2 i 5 ust. o podatku dochodowym (tj. odsetki od długów, renty i trwałe ciężary i bezpośrednie podatki, z wyjątkiem podatku dochodowego i majątkowego) są osobno potrącalne. Potrącenia ponad powyższe normy nie są wykluczone, jeśli podatnik wykaże dowodnie, że je rzeczywiście poniósł, względnie, że faktyczne zużycie budynku powyższej normie amortyzacji (5 proc. brutto) nie odpowiada.

Jeśli więc np. czynsz zasadniczy wynosił w r. 1914, rocznie 5.000 koron, natenczas przy wymiarze podatku dochodowego na r. 1929, winien był Urząd Skarbowy potrącić z dochodu czynszowego z r. 1928 — kwotę 1312.50 zł., ale wolno podatnikowi żądać wyższego potrącenia, o ile wykaże większe wydatki administracyjne lub większe zużycie domu.

Nadsyłanie pokwitowań opłat manipulacyjnych przy wywozie towarów reglementowanych.

Izba przemysłowo-handlowa w Krakowie zwraca uwagę firm, importujących z zagranicy towary reglementowane, iż w myśl instrukcji, wydanej ostatnio przez Ministerstwo Przemysłu Handlu przydziały tych towarów będą bezwzględnie anulowane, o ile importerzy przy przesyłaniu opłaty manipulacyjnej nie zastosują się ściśle do terminu, wyznaczonego przez Ministerstwo na zawiadomieniu o wysokości tychże opłat. Miarodajną jest data nadesłania pokwitowania do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, a nie data w[illegible] należności przez P. K. O.

—o—

Zjazd koncesjonarjuszy alkoholowych.

Pogorszenie sytuacji w sprawach koncesyj alkoholowych zmusza zagrożonych w swym bycie koncesjonarjuszy do podjęcia energicznych środków obronnych, mających na celu wykazanie czynnikom miarodajnym i opinji publicznej, że koncesjonarjusze nie rezygnują ze słusznych swych praw do spokojnego wykonywania swego zawodu i że w obronie tychże praw gotowi są ponieść znaczne ofiary i wysiłki.

W związku z tem Centrala Zrzeszeń Kupców Winno-Wódczanych i Restauratorów w Warszawie (Senatorska 22) przystąpiła do wytężonej akcji, zmierzającej do polepszenia sytuacji koncesjonaruszy i zapewnienia im warunków spokojnej pracy.

Wspomniana Centrala rozesłała do swych członków szczegółową ankietę, której wypełnienie stanowić będzie dokładny materjał statystyczny, umożliwiający wszelkie wystąpienia na zewnątrz w obronie koncesjonarjuszy.

Centrala Zrzeszeń Kupców Winno-Wódczanych i Restauratorów zwołuje na dzień 24 listopada rb. Walny Doroczny Zjazd swych członków ze wszystkich okolic kraju w celu zastanowienia się nad środkami obronnemi i zademonstrowania niezłomnej woli ogółu koncesjonarjuszy do obrony ich warsztatów pracy.

Porządek obrad Zjazdu obejmuje prócz sprawy koncesyjnej w Polsce, m. in. sprawę stosunku Monopolu Spirytusowego do kupiectwa, sprawę ustawy antyalkoholowej, sprawy podatkowe itp.

Każdy bez wyjątku koncesjonarjusz alkoholowy winien bez względu na związane z tem koszta przybyć o-

sobiście na Zjazd i wykazać tem, że nie rezygnuje on ze swego prawa do życia.

Zjazd odbędzie się w lokalu Centrali Związku Kupców (Warszawa, Senatorska 22) i rozpocznie się w niedzielę, dnia 24 listopada rb. o godz. 10 rano.

Centrala Zrzeszeń Kupców
Winno-Wódczanych i Restauratorów

Plenarne posiedzenie Izby Przemysł.-Handlowej w Krakowie.

odbędzie się dnia 22 listopada 1929 (piątek) o godzinie 5-tej popołudniu w sali obrad Izby przemysłowo-handlowej w Krakowie.

Porządek dzienny:

I. Projekt II. Części Statutu Izby Przemysłowo-Handlowej w Krakowie.
II. Sprawozdanie Prezydium.
III. Sprawy bieżące:
1. Sprawozdanie ze Zjazdów Związku Izb w dn. 7 i 8 października br. w Warszawie, oraz 18 listopada br. w Łodzi.
2. Sprawa usprawienia administracji publicznej w Polsce.
3. Projekt ustawy w przedmiocie zmian przepisów ustawy z dnia 15. VII 1925 o państwowym podatku przemysłowym.
4. Projekt nowelizacji ustawy o podatku od kapitałów i rent.
5. Projekt ustawy o przedsiębiorstwach autobusowych.
6. Projekt ustawy o rejestrowanym zastawie drzewnym.
7. Projekt rozporządzenia o rozgraniczeniu hurtowego i detalicznego handlu truciznami i środkami leczniczymi.
8. Standaryzacja eksportu puchu i pierza.
9. Organizacja biur informacyjno-kredytowych.
10. Sprawa ruchu pocztowego w drugi dzień Świąt Bożego Narodzenia, Wielkiej Nocy i Zielonych Świąt.

Szwajcarskie oferty podatkowe

„Kölnische Zeitung“ zamieszcza następującą wiadomość, charakteryzującą stosunki podatkowe w Niemczech:

„W jednem z wielkich miast niemieckich wydarzył się ostatnio następujący wypadek: Pewien właściciel większych terenów, położonych w granicach miasta musiał przez szereg ostatnich lat żyć bardzo skromnie, aby utrzymać swoją własność, na którą nie mógł znaleźć kupca. Wreszcie nadarzyła się sposobność sprzedania tych terenów zarządowi miasta. Cena kupna wyniosła 5 miljonów marek. Suma ta zapewnia posiadaczowi roczny dochód w wysokości około 300 tysięcy marek. Od takiego dochodu rocznego człowiek ten musiałby według obowiązujących w Niemczech ustaw podatkowych płacić tytułem podatku rocznie 170 tysięcy marek, czyli więcej niż połowę. Napisał tedy do rządu jednego z katonów szwajcarskich list z prośbą o złożenia mu oferty podatkowej w razie, gdyby chciał przesiedlić się do Szwajcarji. Po kilku dniach nadeszła odpowiedź na piśmie. Oferta opiewała na 30 tysięcy franków szwajcarskich czyli 24 tysiące marek niemieckich rocznie. Oczywiście, że na skutek takiej oferty posiadacz pięciomiljonowego kapitału postanowił wraz z kapitałem i dochodem wynieść się z Niemiec, gdyż na przesiedleniu się do Szwajcarji zarabia rocznie na czysto 164 tysiące marek i piękn ykrajobraz w dodatku“.

Pismo zaopatruje tę wiadomość uwagą, że w ten sposób dzięki nonsensom ustawodawstwa podatkowego, Niemcy skazują na emigrację swoje własne wielkie kapitały, a same muszą zaciągać zagranicą wielomiljardowe pożyczki. Jak długo bowiem nie zostanie zawarta międzynarodowa konwencja, ustalająca dla wszystkich państw identyczne stawki podatku od równych dochodów tak długo kapitał gotówkowy dla ochrony swej renty przenosić się będzie do tych państw, które dają mu najlepsze warunki opodatkowania.

Obywatel niemiecki, który przenosi się wraz ze swoim kapitałem do Szwajcarji, ulokuje go niewątpliwie w Niemczech, ale będzie to już kapitał zagraniczny, od którego Niemcy pełny dochód będą musiały płacić swemu eks-obywatelowi, obecnemu finansiście zagranicznemu.

W sferach rentierów rozporządzających większymi kapitałami, od dawna znany jest sposób zwracania się po oferty podatkowe do rządów kantonów szwajcarskich, które podobno nieraz, gdy chodzi o zwabienie większego kapitału i zrobienie lepszego interesu podatkowego, wzajemnie się przelicytowują w warunkach.

—o—

DLACZEGO przedwcześnie zanika uroda?

Ponieważ 90 proc. ludzi cierpi na utratę włosów.

Czyszczenie zębów stało się codzienną potrzebą i dbamy, by tak szczoteczka, jak i pasta do zębów były odpowiedniego gatunku. Dowodzi to, że pielęgnowanie zębów wykonujemy z nadzwyczajną starannością. Aczkolwiek uwłosienie większy posiada wpływ na wygląd zewnętrzny człowieka, niż uzębienie. Pytamy Szanownego Czytelnika, czy z równą troskliwością dobiera środków do pielęgnowania włosów. Należy zaznaczyć, że rozpoznanie sztucznych zębów nie jest tak łatwem, jak odróżnienie peruki od własnych włosów, — co więcej peruka staje się często przyczyną pośmiewiska dla otoczenia, niemniej jak i łysina. Pomimo to nie staramy się o stwierdzenie, co jest przyczyną utraty włosów u każdego człowieka, jakoteż nie dbamy o zapoznanie się ze środkami, niezbędnemi do właściwego pielęgnowania podglebia włosów, celem zabezpieczenia mu potrzebnej energji rozrodczej, aż do późnej starości.

Najbardziej polecanym przez lekarzy środkiem do pielęgnowania włosów jest **„Silvikrin-Shampoon“** i **„Silvikrin-Fluid“**, albowiem środki te przyczyniają się do utrzymania włosów w przepysznej bujności. Używanie wody przy układaniu włosów jest szkodliwe, bo podrażnia naskórek głowy, przyczynia się do osłabienia włosów i pociąga za sobą utratę tychże. Dlatego jest rzeczą ważną dla każdego korzonki włosów, jakoteż i podglebie ciągle odświeżać i czyścić higienicznym środkiem, za który uważać można **„Silvikrin-Fluid“** i **„Silvikrin-Shampoon“**. Zaznaczyć należy, że w wypadku dolegliwości uwłosienia wymagana jest specjalna kuracja, dla której polecić można **„Silvikrin-kurację-włosów** w komplecie“, który to środek pobudza porost włosów i jest niezbędny dla ludzi z wątłem uwłosieniem.

Profesorowie uniwersytetów oraz lekarze praktyczni stwierdzili po dokładnych badaniach, że **„Silvikrin** kuracja włosów w komplecie“ jest najlepszym środkiem na porost włosów i zapobieganie łysinie, a nawet na zupełne usunięcie tejże (według twierdzenia prof. dr. med. Pollanda w Grazu). Dowodzi to, że preparatami **Silvikrin** osiągnięto w dziedzinie kosmetyki i porostu włosów tak wielki postęp, że każdy powinien ze środków tych korzystać. Dlaczego więc czekać, aż tkanki, tworzące włosy, zupełnie zamrą.

My, jako wynalazcy i posiadacze tego przepisu, polecamy środek ten, nie tylko opierając się na naszych osobistych doświadczeniach, lecz również i na opinji uczonych i lekarzy specjalistów w dziedzinie kosmetyki. A na opinji tych specjalistów opieramy się dlatego, by u Szanownego Czytelnika nie obudziła się nieufność do przez nas polecanych środków. Wystarczy, jeżeli tak poważny uczony, jakim jest prof. dr. med. Polland, potwierdza, że za pomocą **Silvikrinu** osiągnął zadziwiające wprost wyniki, a to dzięki naturalnym składnikom **Silvikrinu**, które pobudzają porost i uzdrawiają podglebie włosów. Idziemy nawet tak daleko, że prosimy wszystkich Panów Lekarzy, którzy **Silvikrinu** jeszcze nie wypróbowali, o żądanie bezpłatnego dostarczenia naszych preparatów i łaskawe orzeczenie się.

Po zaznajomieniu się z niniejszą treścią, każdy czytelnik, posiadający łupież lub cierpiący na zanik włosów, powinien zapoznać się z „Silvikrin-kuracją-włosów w komplecie“. — Składniki Silvikrinu, obfitujące w siarkę molekularną, stanowią specyficzne pożywienie, niezbędne dla korzonków włosów. Bliższe objaśnienia osób kompetentnych podajemy w naszej broszurze „Wypadanie i regeneracja włosów“, którą wysyłamy na żądanie bezpłatnie.

Prosimy poniższy kupon wyciąć i przesłać w kopercie, zaopatrzonej w znaczek pocztowy, do:

SILVIKRIN-VERTRIEB, Gdańsk 740
Böttchergasse 23/27.

SILVIKRIN-VERTRIEB, Gdańsk 740

Proszę o przesłanie mi bezpłatnie:

1. Próbkę Silvikrin-Shampoon.
1. Broszurę **„Wypadanie i regeneracja włosów“**
3. Najnowsze wiadomości z Polski — również z kół lekarskich — o osiągniętych dodatnich wynikach stosowania Silvikrinu.
4. System kuracji Silvikrinem zredagowany przez prof. dr. med. Lipliawskiego.

Nazwisko ....

Ul. i L. Domu ....

Miejscowość ....

Poczta ....

Naczelny redaktor: Dr. Zygmunt Wasserberg. — Wydawca: Za Krak. Stow. Kupców: Samuel Schechter. — Redaktor odpow.: Józef Himmelblau. — Nowa Drukarnia Dziennikowa w Krakowie, pod zarządem Maksymiljana Feldmana.